Journal of Local Governance and Innovation : Vol. 10 No. 2 (2026) : May-August : Article ID: e301849
วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น : ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 (2569) : พฤษภาคม-สิงหาคม ISSN 3027-8120 (Print) ISSN 2673-0405 (Online)

แนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์ของนักศึกษาคณะนิติรัฐศาสตร์ภายใต้กรอบการพัฒนา Smart Model มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

Guidelines for Developing the Identity of Students in the Faculty of Law and Politics Within the Framework of the Smart Model Development at Roi Et Rajabhat University

เสกสรรค์ สนวา[1*], พงศ์สวัสดิ์ ราชจันทร์[2], สุพัฒนา ศรีบุตรดี[3], วรฉัตร วริวรรณ[4], และ นภัสภรณ์ ภวภูตานนท์ ณ มหาสารคาม[5]

Seksan Sonwa[1*], Pongsawat Ratchachan[2], Suphatana Sributdee[3], Worachat Wariwan[4], and Napasporn Phavaputanon Na Mahasarakham[5]

[1-5]คณะนิติรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด; Faculty of Law and Politics, Roi Et Rajabhat University, Thailand.

*Corresponding Author; e-mail : Pongsawut007@outlook.com

DOI : 10.65205/jlgisrru.2026.e301849

Received : May 8, 2026; **Revised :** May 30, 2026; **Accepted :** June 12, 2026

บทคัดย่อ (Abstract)

การพัฒนาอัตลักษณ์ของนักศึกษาคณะนิติรัฐศาสตร์ภายใต้กรอบการพัฒนา Smart Model ถือเป็นภารกิจหลักที่คณะนิติรัฐศาสตร์ได้พยายามขับเคลื่อนเพื่อให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาออกไปรับใช้สังคมอย่างมีคุณภาพ งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์ของนักศึกษาคณะนิติรัฐศาสตร์โดยใช้กรอบการพัฒนา Smart Model ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 15 คน ได้แก่ นักศึกษาคณะนิติรัฐศาสตร์ คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ของคณะนิติรัฐศาสตร์ และศิษย์เก่าคณะนิติรัฐศาสตร์ และวิเคราะห์ผลการวิจัยเชิงเนื้อหาและตรวจสอบผลการวิจัยโดยใช้เทคนิคสามเส้า

ผลการวิจัย พบว่า แนวทางการพัฒนานักศึกษาคณะนิติรัฐศาสตร์ให้มีอัตลักษณ์ตามกรอบการพัฒนา Smart Model ควรเน้นให้ “นักศึกษาได้ลงมือทำ คิดเอง และพัฒนาตัวเอง” อย่างต่อเนื่อง โดยเปิดโอกาสให้นักศึกษาเกิดกระบวนการมีส่วนร่วมตั้งแต่การเสนอความคิดเห็น การวางแผน และการตัดสินใจต่อกิจกรรมหรือแผนงานของคณะโดยเฉพาะกิจกรรมหรือแผนงานของสโมสรนักศึกษาคณะนิติรัฐศาสตร์

คำสำคัญ (Keywords) : อัตลักษณ์, นักศึกษาคณะนิติรัฐศาสตร์, แนวทางการพัฒนา

Citation : Sonwa, S., Ratchachan, P., Sributdee, S., Wariwan, W., & Phavaputanon Na Mahasarakham. (2026). Guidelines for Developing the Identity of Students in the Faculty of Law and Politics Within the Framework of the Smart Model Development at Roi Et Rajabhat University. *Journal of Local Governance and Innovation, 10*(2), e301849. https://doi.org/10.65205/jlgisrru.2026.e301849

Abstract

The development of student identity within the Faculty of Law and Politics under the Smart Model framework is a key mission that the faculty has continuously pursued, with the objective of producing high-quality graduates capable of serving society effectively. This study aimed to analyze the conceptual framework for student identity development in the Faculty of Law and Politics by applying the Smart Model, utilizing a qualitative research methodology. Data was collected through in-depth interviews with 15 key informants, including students, faculty members, administrative staff, and alumni. The findings were analyzed using content analysis, and the credibility of the data was verified via triangulation.

The results indicate that the development of student identity in accordance with the Smart Model framework should emphasize fostering students' abilities in "practical action, critical thinking, and continual self-development." It is recommended that students be provided with opportunities to participate in processes such as expressing opinions, planning, and decision-making regarding faculty activities and projects, especially those related to the Student Association of the Faculty of Law and Politics.

Keywords : Identity, Law and Politics Students, Guidelines for developing

บทนำ (Introduction)

การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีในศตวรรษที่ 21 ส่งผลกระทบต่อระบบการอุดมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนบทบาทจากการมุ่งผลิตบัณฑิตที่มีเพียงองค์ความรู้ทางวิชาการไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและตลาดแรงงานในอนาคต โดยเฉพาะความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การสื่อสาร การทำงานร่วมกับผู้อื่น คุณธรรมจริยธรรม และการเรียนรู้ตลอดชีวิต (UNESCO, 2021; OECD, 2023) การพัฒนาคุณลักษณะดังกล่าวจึงเป็นภารกิจสำคัญของสถาบันอุดมศึกษาในการสร้างบัณฑิตที่มีคุณภาพและสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในบริบทของประเทศไทย กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้ประกาศใช้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2565 ซึ่งมุ่งเน้นการจัดการศึกษาโดยยึดผลลัพธ์การเรียนรู้ (Outcome-Based Education: OBE) เป็นสำคัญ โดยกำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาต้องมีทั้งความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และคุณลักษณะ (Attributes) ที่ตอบสนองต่อความต้องการของสังคมและวิชาชีพ รวมถึงมีคุณธรรม จริยธรรม ความรับผิดชอบต่อสังคม และสมรรถนะด้านดิจิทัลที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 (กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2565) "อัตลักษณ์นักศึกษา" (Student Identity) เป็นกลไก

Citation : เสกสรรค์ สนวา, พงศ์สวัสดิ์ ราชจันทร์, สุพัฒนา ศรีบุตรดี, วรฉัตร วริวรรณ, และ นภัสภรณ์ ภาวภูตานนท์ ณ มหาสารคาม. (2569). แนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์ของนักศึกษาคณะนิติรัฐศาสตร์ภายใต้กรอบการพัฒนา Smart Model มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด. *วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น*, *10*(2), e301849. https://doi.org/10.65205/jlgisrru.2026.e301849

สำคัญในการสะท้อนคุณลักษณะเฉพาะที่สถาบันอุดมศึกษาต้องการพัฒนาให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน อัตลักษณ์นักศึกษาไม่ได้หมายถึงเพียงภาพลักษณ์ของผู้เรียนเท่านั้น แต่ครอบคลุมถึงคุณลักษณะด้านความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม พฤติกรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ซึ่งส่งผลต่อการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ และการเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของสังคม (Komives et al., 2017; Baxter Magolda, 2020)

คณะนิติรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด เป็นสถาบันการศึกษาที่มีพันธกิจสำคัญในการผลิตบัณฑิตด้านกฎหมาย รัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์ เพื่อรองรับการพัฒนาประเทศและการบริหารกิจการสาธารณะ โดยมุ่งสร้างบัณฑิตที่มีความรู้ทางวิชาการ มีจิตสาธารณะ ยึดมั่นในหลักนิติธรรม มีคุณธรรมจริยธรรม และสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในการแก้ไขปัญหาสังคมได้อย่างสร้างสรรค์ (คณะนิติรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด, 2568) อย่างไรก็ตาม การพัฒนาอัตลักษณ์นักศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายดังกล่าวยังเผชิญความท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคม ความหลากหลายของผู้เรียน และความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิตที่มีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ การพัฒนานักศึกษามิใช่เพียงการพัฒนาทางด้านวิชาการเพียงด้านเดียว หากต้องพัฒนาด้านอื่นๆ ควบคู่กันไป เช่น คุณธรรม จริยธรรม บุคลิกภาพ ทักษะพื้นฐานการทำงานและการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข นั่นคือ “เก่ง ดี มีสุข” จึงจะถือว่า เป็นการพัฒนามนุษย์อย่างสมบูรณ์ นักศึกษาที่ประสบความสำเร็จจะต้องมีทั้งทักษะวิชาชีพ (Hard Skills) ทักษะคน และสังคม (Soft Skills) ดังนั้น การสร้างนักศึกษาให้เก่งเป็นหน้าที่ของฝ่ายวิชาการ ส่วนการสร้างนักศึกษาให้เป็นคนดี มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานทางการศึกษา เป็นหน้าที่ของฝ่ายพัฒนานักศึกษาซึ่งทั้งสองฝ่ายต้องร่วมมือกันในการพัฒนานักศึกษาจึงจะสัมฤทธิ์ผลตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ แนวคิด “Smart Model” เป็นกรอบการพัฒนาตามนโยบายของคณบดีคณะนิติรัฐศาสตร์คนปัจจุบัน โดยองค์ประกอบของ Smart Model มักประกอบด้วยมิติที่สำคัญ เช่น การพัฒนาทักษะและเสริมสร้างประสบการณ์ชีวิตระหว่างเรียน (Skills) คุณธรรมและจริยธรรม (Moral) ความสำเร็จในศาสตร์ (Achievement) ความอ่อนน้อมถ่อมตน (Respect) และใช้เทคโนโลยีเชิงสร้างสรรค์ (Technology) ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบกระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์ของนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น ปัจจุบันได้มีการประกาศใช้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2565 มุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตที่ตอบโจทย์ยุคใหม่ โดยเน้น "ผลลัพธ์การเรียนรู้" (Learning Outcomes) มากกว่าการนับชั่วโมงเรียน บัณฑิตต้องมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ มีทักษะการปฏิบัติงานจริง สมรรถนะที่ทันสมัย ความรู้ทางวิชาการที่แน่นแฟ้น พร้อมทักษะ soft skills คุณลักษณะของบัณฑิตตามเกณฑ์ปี พ.ศ. 2565 มุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ในด้านความรู้และทักษะ บัณฑิตต้องมีความรู้ในศาสตร์วิชาการที่ทันสมัย เข้าใจกระบวนการทำงานจริง และมีทักษะการปฏิบัติการหรือทักษะวิชาชีพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดงาน ด้านทักษะทางปัญญาและสังคม มีทักษะการคิด

Citation : Sonwa, S., Ratchachan, P., Sributdee, S., Wariwan, W., & Phavaputanon Na Mahasarakham. (2026). Guidelines for Developing the Identity of Students in the Faculty of Law and Politics Within the Framework of the Smart Model Development at Roi Et Rajabhat University. *Journal of Local Governance and Innovation, 10*(2), e301849. https://doi.org/10.65205/jlgisrru.2026.e301849

วิเคราะห์ แก้ปัญหา มีคุณธรรมจริยธรรม สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และมีความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการปรับตัวและการเรียนรู้ มีความสามารถในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) พร้อมปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและบริบทโลก ด้านการปฏิบัติการ/วิชาชีพ สำหรับหลักสูตรวิชาชีพต้องเน้นการผลิตบัณฑิตที่มีทักษะปฏิบัติงานได้จริงตามมาตรฐานวิชาชีพนั้นๆ ซึ่งครอบคลุมทั้งความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และทัศนคติ (Attitude) ที่จำเป็นต่อโลกทำงานและสังคมปัจจุบัน (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2565) จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า งานวิจัยที่ผ่านมาได้ศึกษาการพัฒนาอัตลักษณ์นักศึกษาในหลากหลายมิติ เช่น การพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม การพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 และการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษา (Astin, 1993; Kuh, 2008; Tinto, 2017) เป็นที่น่าสังเกตว่างานวิจัยในประเทศไทยส่วนใหญ่มุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะบัณฑิต การประเมินผลกิจกรรมพัฒนานักศึกษา หรือการส่งเสริมสมรรถนะผู้เรียนในภาพรวมของมหาวิทยาลัย

จากที่กล่าวมาในข้างต้น จะเห็นได้ว่าแนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์ของนักศึกษาคณะนิติรัฐศาสตร์ภายใต้กรอบการพัฒนา Smart Model มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากจะช่วยสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนานักศึกษาอย่างเป็นระบบแล้ว ยังสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาหลักสูตร กิจกรรมเสริมสร้างอัตลักษณ์ และนโยบายด้านการพัฒนานักศึกษาในระดับคณะนิติรัฐศาสตร์ อันจะนำไปสู่การผลิตบัณฑิตที่มีอัตลักษณ์ที่ชัดเจนและตรงตามความต้องการของตลาดงานในอนาคตได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

เพื่อวิเคราะห์การพัฒนาอัตลักษณ์ของนักศึกษาคณะนิติรัฐศาสตร์โดยใช้กรอบการพัฒนา Smart Model

การทบทวนวรรณกรรม (Literature Review)

แนวคิดการพัฒนานักศึกษา

King and Fields (1980) กล่าวว่า การพัฒนานิสิต นักศึกษาเป็นด้านหนึ่งของกระบวนการพัฒนามนุษย์และได้เสนอเป้าหมายในการพัฒนานิสิตนักศึกษาไว้ 4 ประการ คือ (ทวีศักดิ์ อินทโชติ, ศิวะนันท์ ศิวพิทักษ์, โสภณ แย้มกลิ่น, เกื้อจิตร ชีระกาญจน์, และวัลภา หัตถกิจพาณิชกุล, 2562: 81)

1) การพัฒนาสติปัญญา เน้นการพัฒนาความสามารถของบุคคลในการคิดและเรียนรู้ รวมทั้งกระบวนการในการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลเหล่านั้น เพื่อสร้างสรรค์ ความหมายใหม่ และประเมินคุณค่าและศักยภาพของข้อมูลนั้น

Citation : เสกสรรค์ สนวา, พงศ์สวัสดิ์ ราชจันทร์, สุพัฒนา ศรีบุตรดี, วรฉัตร วริวรรณ, และ นภัสภรณ์ ภาภูตานนท์ ณ มหาสารคาม. (2569). แนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์ของนักศึกษาคณะนิติรัฐศาสตร์ภายใต้กรอบการพัฒนา Smart Model มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด. *วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น*, *10*(2), e301849. https://doi.org/10.65205/jlgisrru.2026.e301849

2) การพัฒนาเอกลักษณ์ เน้นการพัฒนาความรู้สึกเกี่ยวกับตนเอง หมายถึง การค้นพบว่าตนเองเป็นใคร และบอกได้ว่าตนเองต้องการเป็นคนประเภทไหนซึ่งอาจเรียกได้ว่าเป็นการพัฒนา “อีโก้” หรือ “ลักษณะเฉพาะของบุคคล”

3) การพัฒนาสัมพันธภาพระหว่างบุคคล เน้นการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆ ผลของการปฏิสัมพันธ์ทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่นและการเรียนรู้ที่จะสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์

4) การพัฒนาค่านิยม เน้นการสร้างเกณฑ์เกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรมที่นำมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต วิธีการกำหนดบทบาทตนเองในสังคมโดยคำนึงถึงอุดมคติในสังคมการพัฒนานิสิตนักศึกษาจึงมีความสำคัญต่อสถาบันอุดมศึกษา ให้สามารถผลิตบัณฑิตให้มีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านวิชาการ วิชาชีพ สติปัญญา สังคม อารมณ์ให้เป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสังคมในปัจจุบันแนวทางการพัฒนานิสิตนักศึกษาเป็นที่ยอมรับในวงการการอุดมศึกษาโดยทั่วไป นักวิชาการได้สร้างทฤษฎีเพื่อการพัฒนานักศึกษาอย่างมากมาย

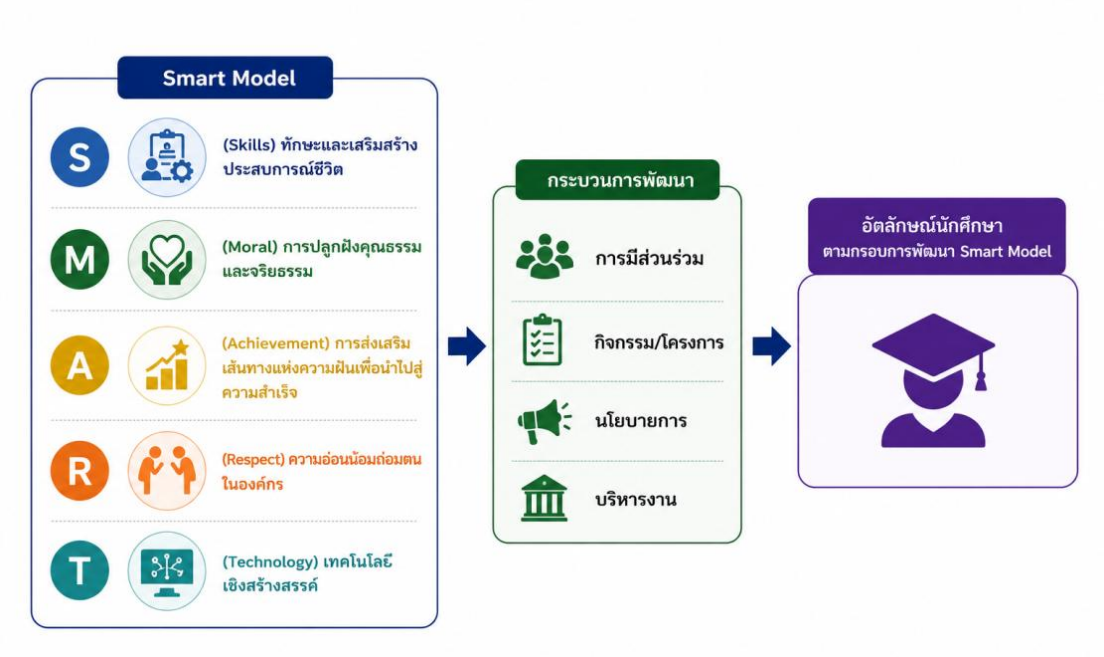
ริยา เด็ดขาด (2568) กล่าวว่า SMART MODEL เป็นกระบวนการพัฒนานักศึกษาให้มีอัตลักษณ์ที่มีความโดดเด่นด้านวิชาการและวิชาชีพ โดยมี S (Skills) ทักษะและเสริมสร้างประสบการณ์ชีวิต M (Moral) การปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม A (Achievement) การส่งเสริมเส้นทางแห่งความฝันเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ R (Respect) ความอ่อนน้อมถ่อมตนในองค์การ และ T (Technology) เทคโนโลยีเชิงสร้างสรรค์

จากแนวคิดข้างต้น จะเห็นได้ว่า การพัฒนานักศึกษาเป็นการพัฒนาคุณลักษณะของนักศึกษาให้มีความพร้อมและมีอัตลักษณะเฉพาะตามศาสตร์ของตนเอง โดยผ่านกระบวนการสร้างเสริมประสบการณ์ผ่านการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและสอดรับกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน และที่สำคัญการพัฒนาคุณลักษณะของนักศึกษาจะมีอัตลักษณ์อย่างไรย่อมขึ้นอยู่กับวิธีการกล่อมเกลา และการปลูกฝังค่านิยมของแต่ละคณะ

Citation : Sonwa, S., Ratchachan, P., Sributdee, S., Wariwan, W., & Phavaputanon Na Mahasarakham. (2026). Guidelines for Developing the Identity of Students in the Faculty of Law and Politics Within the Framework of the Smart Model Development at Roi Et Rajabhat University. *Journal of Local Governance and Innovation, 10*(2), e301849. https://doi.org/10.65205/jlgisrru.2026.e301849

กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

กรอบแนวคิดการวิจัยนี้ ได้พัฒนาจากแผนปฏิบัติราชการของคณะนิติรัฐศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 โดย Smart Model มีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ S (Skills) ทักษะและเสริมสร้างประสบการณ์ชีวิต, M (Moral) การปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม, A (Achievement) การส่งเสริมเส้นทางแห่งความฝันเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ, R (Respect) ความอ่อนน้อมถ่อมตนในองค์การ และ T (Technology) เทคโนโลยีเชิงสร้างสรรค์ ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

งานวิจัยการพัฒนาอัตลักษณ์ของนักศึกษาคณะนิติรัฐศาสตร์ภายใต้กรอบการพัฒนา Smart Model ออกแบบการวิจัยเป็นเชิงคุณภาพ (Qualitative research) รายละเอียด ดังนี้

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักสำหรับการวิจัยครั้งนี้มีจำนวน 15 ได้แก่ นักศึกษาคณะนิติรัฐศาสตร์ ภาคปกติ เป็นนักศึกษาสโมสรนักศึกษาคณะนิติรัฐศาสตร์อาจารย์ประจำฝ่ายพัฒนานักศึกษาคณะนิติรัฐศาสตร์ ผู้บริหารคณะนิติรัฐศาสตร์เจ้าหน้าที่ประจำฝ่ายพัฒนานักศึกษาศิษย์เก่าคณะนิติรัฐศาสตร์ คน ซึ่งดำเนินการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ ซึ่งนักวิจัยได้กำหนดข้อคำถามขึ้นจากทบทวนวรรณกรรม ได้แก่ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง บทความวิชาการ มาตรฐานการอุดมศึกษา เป็นต้น เมื่อดำเนินการสร้างข้อคำถามเรียบร้อย นักวิจัยได้นำข้อคำถามเหล่านั้นไปปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อ

Citation : เสกสรรค์ สนวา, พงศ์สวัสดิ์ ราชจันทร์, สุพัฒนา ศรีบุตรดี, วรฉัตร วริวรรณ, และ นภัสภรณ์ ภาภูตานนท์ ณ มหาสารคาม. (2569). แนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์ของนักศึกษาคณะนิติรัฐศาสตร์ภายใต้กรอบการพัฒนา Smart Model มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด. *วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น*, *10*(2), e301849. https://doi.org/10.65205/jlgisrru.2026.e301849

ตรวจสอบความแม่นตรงด้านเนื้อหา ความเป็นไปได้ในข้อคำถาม เสร็จแล้วจึงนำข้อคำถามมาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ตั้งแต่เดือนกันยายน พ.ศ.2568 ถึงเดือนมกราคม พ.ศ. 2569 ดำเนินการด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 15 คน และนักวิจัยได้นำข้อมูลมาจัดกลุ่ม เพื่อนำผลการสัมภาษณ์ไปวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยใช้แนวทางการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) โดยจัดกลุ่มข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และเชื่อมโยงเนื้อหาแต่ละส่วนเข้าด้วยกันเพื่อหาข้อสรุป จากนั้นทำการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation technique) และนำเสนอข้อมูลในรูปความเรียง

ผลการวิจัย (Research Results)

งานวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์ของนักศึกษาคณะนิติรัฐศาสตร์โดยใช้กรอบการพัฒนา Smart Model มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

จุดเริ่มต้นกรอบการพัฒนา Smart Model

ผลการวิจัยพบว่า หลักการ Smart Model เป็นกรอบการพัฒนาคุณลักษณะของนักศึกษาคณะนิติรัฐศาสตร์ โดยเริ่มต้นการนำเอาแนวคิด Smart Model เมื่อปี พ.ศ. 2566 โดยอาจารย์ริยา เด็ดขาด คณบดีคณะนิติรัฐศาสตร์เป็นผู้เสนอนโยบายเพื่อการพัฒนาคุณลักษณะของนักศึกษา ซึ่งนโยบายการพัฒนาจะช่วยให้นักศึกษามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในด้านด้านวิชาการและด้านทักษะชีวิตอย่างสมบูรณ์แบบ

Smart Model ใช้ชื่อภาษาไทยว่า “กระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์ของนักศึกษาคณะนิติรัฐศาสตร์” มีองค์ประกอบ ดังนี้ S (Skills) เป็นการมุ่งส่งเสริมแลพัฒนานักศึกษาให้มีพัฒนาทักษะและเสริมสร้างประสบการณ์ชีวิตระหว่างเรียน เช่น การฝึกทักษะการใช้ชีวิตร่วมกันเป็นหมู่คณะ การส่งเสริมทักษะการเขียนโครงการ การส่งเสริมโอกาสและประสบการณ์ในการแข่งขันทางวิชาการตามศาสตร์ของตนเอง เป็นต้น M (Moral) เป็นการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมให้กับนักศึกษาทุกชั้นปี และมุ่งส่งเสริมกิจกรรมที่สนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านการสร้างจิตสำนึกสาธารณะ การเคารพสิทธิเสรีภาพและความเท่าเทียมทางเพศ เป็นต้น A (Achievement) เป็นการส่งเสริมเส้นทางแห่งความฝันเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามศาสตร์ของตนเอง โดนมุ่งจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างแรงบันดาลใจ กิจกรรมที่มีในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน เป็นต้น R (Respect) เป็นการมุ่งหวังให้เกิดความอ่อนน้อมถ่อมตนในองค์การ และ T (Technology) ใช้เทคโนโลยีเชิงสร้างสรรค์เพื่อประโยชน์ในการทำงานในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ด้านล่าง

Citation : Sonwa, S., Ratchachan, P., Sributdee, S., Wariwan, W., & Phavaputanon Na Mahasarakham. (2026). Guidelines for Developing the Identity of Students in the Faculty of Law and Politics Within the Framework of the Smart Model Development at Roi Et Rajabhat University. *Journal of Local Governance and Innovation, 10*(2), e301849. https://doi.org/10.65205/jlgisrru.2026.e301849

"...Smart Model เป็นแนวคิดเชิงนโยบายของคณบดีคณะนิติรัฐศาสตร์คนปัจจุบันที่ท่านมุ่งหวังให้นักศึกษามีความโดดเด่นทั้งวิชาการและวิชาชีพทั้งในปัจจุบันและอนาคต ท่านคิดว่านักศึกษาของท่านเมื่อสำเร็จการศึกษาออกไปจะเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพและคุณธรรม สามารถทำงานร่วมกันกับคนอื่นได้ มีจิตสาธารณะ และพร้อมที่จะเรียนรู้ตลอดเวลา โดยเสน่ห์ที่สำคัญคือ บัณฑิตท่านจะต้องมีความอ่อนน้อมถ่อมตน..."

(ผู้ช่วยคณบดีคณะนิติรัฐศาสตร์,สัมภาษณ์เมื่อ 20 กันยายน 2568)

"...หลักการ Smart Model เป็นนโยบายที่อาจารย์ริยา เด็ดขาด ได้วางรากฐานไว้เพื่อให้นักศึกษาภาคปกติมีคุณลักษณะที่เหมาะสม สอดคล้องคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ องค์ประกอบของ Smart Model ได้แก่ Skills, Morals, Achievement, Respect และ Technology..."

(รองคณบดีคณะนิติรัฐศาสตร์,สัมภาษณ์เมื่อ 20 กันยายน 2568)

จากการสัมภาษณ์สะท้อนให้เห็นว่า การพัฒนานักศึกษาคณะนิติรัฐศาสตร์ต้องอาศัยการพัฒนาภายใต้กรอบ Smart Model เพื่อที่จะช่วยพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษาของคณะนิติรัฐศาสตร์ได้เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพออกไปรับใช้สังคมในอนาคต

แนวทางการพัฒนานักศึกษาคณะนิติรัฐศาสตร์ให้มีอัตลักษณ์กรอบการพัฒนา Smart Model

ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนานักศึกษาคณะนิติรัฐศาสตร์ให้มีอัตลักษณ์ตามกรอบการพัฒนา Smart Model ควรเน้นให้ "**นักศึกษาได้ลงมือทำ คิดเอง และพัฒนาตัวเอง**" อย่างต่อเนื่อง โดยเปิดโอกาสให้นักศึกษาเกิดกระบวนการมีส่วนร่วมตั้งแต่การเสนอความคิดเห็น การวางแผน และการตัดสินใจต่อกิจกรรมหรือแผนงานของคณะโดยเฉพาะกิจกรรมหรือแผนงานของสโมสรนักศึกษาคณะนิติรัฐศาสตร์ ฝ่ายพัฒนานักศึกษาคณะนิติรัฐศาสตร์ควรวางแผนเพื่อเปิดเวทีหรือพื้นที่สาธารณะเพื่อให้นักศึกษาได้มีพื้นที่เฉพาะสำหรับการทำกิจกรรม สำหรับแนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์ตามกรอบการพัฒนา Smart Model มีดังนี้

1) ด้านทักษะ (Skills) คณะนิติรัฐศาสตร์ต้องจัดระบบการเรียนการสอนที่มุ่งส่งเสริมการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็น เช่น การวิเคราะห์ข่าว การอภิปรายหรือการทำงานกลุ่ม เพื่อฝึกการคิดวิเคราะห์และการสื่อสาร ซึ่งเป็นทักษะสำคัญในการทำงานจริง

2) ด้านคุณธรรม (Morals) คณะนิติรัฐศาสตร์ต้องส่งเสริมกิจกรรมทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียนเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมจากเรื่องใกล้ตัว เช่น ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และการเคารพกฎระเบียบ เพราะสิ่งเหล่านี้จะทำให้นักศึกษาเป็นผู้มีความน่าเชื่อถือ โดยเฉพาะในสายงานด้านกฎหมาย การเมือง และการบริหารที่ต้องยึดหลักความถูกต้อง

Citation : เสกสรรค์ สนวา, พงศ์สวัสดิ์ ราชจันทร์, สุพัฒนา ศรีบุตรดี, วรฉัตร วริวรรณ, และ นภัสภรณ์ ภาภูตานนท์ ณ มหาสารคาม. (2569). แนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์ของนักศึกษาคณะนิติรัฐศาสตร์ภายใต้กรอบการพัฒนา Smart Model มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด. *วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น*, *10*(2), e301849. https://doi.org/10.65205/jlgisrru.2026.e301849

3) ด้านความสำเร็จ (Achievement) คณะนิติรัฐศาสตร์ต้องส่งเสริมและเสริมสร้างการออกแบบกิจกรรมให้นักศึกษาเกิดกระบวนการคิดและตั้งเป้าหมายของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเรียนหรือการพัฒนาทักษะ ควรสร้างขวัญและกำลังใจให้นักศึกษาในคณะเพื่อสร้างความมั่นใจและแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองต่อไป

4) ด้านความอ่อนน้อมถ่อมตน (Respect) คณะนิติรัฐศาสตร์ต้องส่งเสริมและพัฒนาบุคลิกภาพของนักศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการทำงานในอนาคต ซึ่งความอ่อนน้อมถ่อมตนเป็นสิ่งที่นักศึกษาทุกคนต้องมีในตนเอง หากทำงานในองค์การย่อมเป็นที่รักของเพื่อนร่วมงาน เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ด้านล่าง

5. ด้านเทคโนโลยี (Technology) คณะนิติรัฐศาสตร์ควรส่งเสริมกิจกรรมให้นักศึกษาสามารถเข้าถึงการใช้งานเทคโนโลยีอย่างทั่วถึงมีพื้นที่ Co-working space ที่นักศึกษาสามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อการค้นคว้าข้อมูล การทำรายงาน หรือการใช้เครื่องมือออนไลน์ในการเรียนรู้ การสร้างสื่อ วิดีโอต่างๆ เพื่อให้สามารถปรับตัวได้ในโลกยุคปัจจุบัน

จากแนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์ตามกรอบการพัฒนา Smart Model ทั้ง 5 ด้านตามองค์ประกอบ คณะต้องเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการดำเนินการกิจกรรมอย่างเต็มที่รวมถึงการมีให้พื้นที่สาธารณะในการดำเนินกิจกรรมซึ่งแนวทาง 2 แนวทางนี้ จะช่วยให้นักศึกษามีความกล้าคิด กล้าแสดงออกเพิ่มขึ้น อันจะสอดรับกับกรอบการพัฒนานักศึกษา Smart Model ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ด้านล่าง

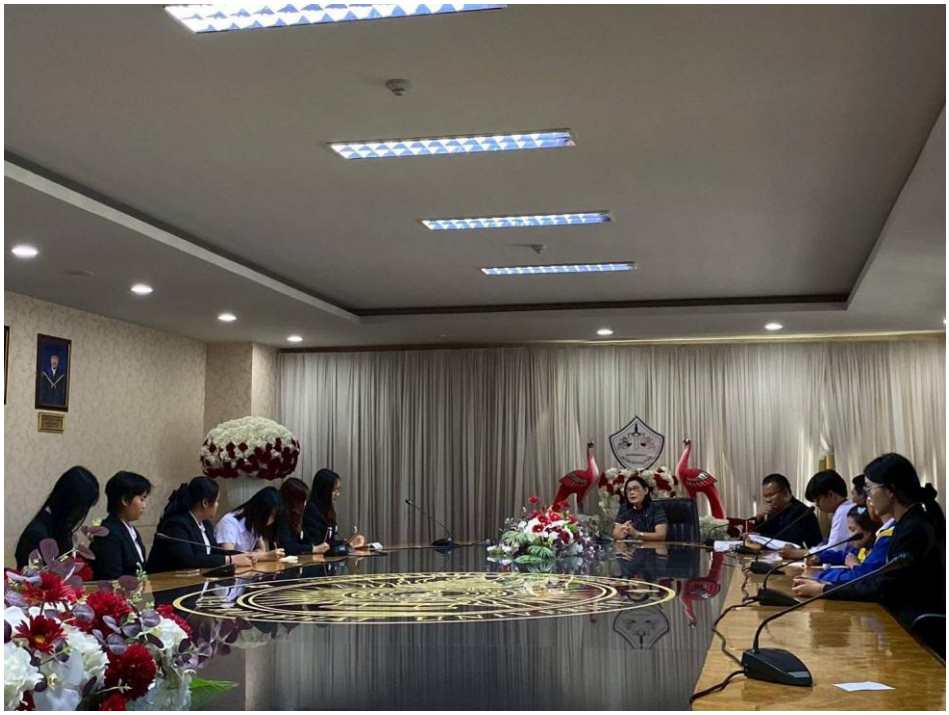
“...หนูคิดว่า การพัฒนา Smart ของนักศึกษาคณะนิติรัฐศาสตร์ ควรเริ่มต้นจากการเปิดโอกาสให้นักศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของคณะ หรืออย่างน้อยเปิดโอกาสให้นักศึกษาสามารถกำหนดแนวทางการทำกิจกรรมได้ด้วยตนเอง แนวทางหรือกิจกรรมเหล่านี้ หากทำได้ย่อมสะท้อนให้เห็นถึงความเป็น Smart ตามที่วางรากฐานไว้ได้แน่นอน...”

(นายกสโมสรคณะนิติรัฐศาสตร์,สัมภาษณ์เมื่อ 19 ธันวาคม 2568)

“...โดยส่วนตัว หนูคิดว่า Smart ของนักศึกษาคณะนิติรัฐศาสตร์ ต้องเกิดจากความเข้าใจของนักศึกษาทุกชั้นปีว่าองค์ประกอบของ Smart คืออะไร นำไปใช้อย่างไร มีประโยชน์ต่อชีวิตและการเรียนอย่างไรบ้าง เช่น สังคมกำลังเปลี่ยนแปลงภายใต้การแข่งขันค่อนข้างสูง หากนักศึกษาไม่มีความรู้ด้านเทคโนโลยีเลยคงตามไม่ทันเพื่อนจากมหาวิทยาลัยอื่นแน่นอน ดังนั้น แนวทางการพัฒนาคือ คณะต้องเปิดเวทีสาธารณะหรือเวทีชาวบ้านให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมทุกระดับ...”

(รองนายกสโมสรคณะนิติรัฐศาสตร์,สัมภาษณ์เมื่อ 19 ธันวาคม 2568)

Citation : Sonwa, S., Ratchachan, P., Sributdee, S., Wariwan, W., & Phavaputanon Na Mahasarakham. (2026). Guidelines for Developing the Identity of Students in the Faculty of Law and Politics Within the Framework of the Smart Model Development at Roi Et Rajabhat University. *Journal of Local Governance and Innovation, 10*(2), e301849. https://doi.org/10.65205/jlgisrru.2026.e301849

ภาพที่ 2 การสัมภาษณ์นักศึกษาคณะนิติรัฐศาสตร์และตัวแทนสโมสรนักศึกษา

จากการสัมภาษณ์สะท้อนให้เห็นว่า การพัฒนานักศึกษาคณะนิติรัฐศาสตร์มีประโยชน์ต่อชีวิตและการเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรับตัวเข้ากับสังคมและการอยู่ร่วมกันกับบุคคลอื่น ดังนั้น แนวทางการพัฒนานักศึกษาตามกรอบ Smart Model ควรเกิดจากกระบวนการมีส่วนร่วมของนักศึกษา คณาจารย์ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างจริงจัง

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

แนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์ของนักศึกษาของคณะนิติรัฐศาสตร์ คณะต้องเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการดำเนินการกิจกรรม รวมถึงการให้พื้นที่สาธารณะเพื่อใช้สำหรับการแสดงออกทางความคิดและการแสดงออกด้านพฤติกรรมซึ่งจะช่วยให้นักศึกษามีความกล้าคิด กล้าแสดงออก มีจิตสาธารณะ มีความรับผิดชอบ มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศรวมถึงการมุ่งสร้างภาวะความเป็นผู้นำตามหลักนวัตกรสังคม ซึ่งสะท้อนถึงนโยบายการบริหารงานด้านการพัฒนานักศึกษาและกิจกรรมหรือโครงการที่คณะจัดขึ้นมีความชัดเจนและเป็นรูปธรรมสามารถจับต้องได้ นอกจากนี้แนวทางการพัฒนาที่ค้นพบจากการวิจัยยังสะท้อนให้เห็นถึงการพัฒนาอักลักษณ์นักศึกษาภายใต้ Smart Model ได้อย่างชัดเจนขึ้น เพราะ กิจกรรมนำมาซึ่งการพัฒนาคุณลักษณะของนักศึกษาให้มีความเป็นผู้นำและมีภาวะผู้นำในฐานะของนักกฎหมาย นักบริหาร และนักปกครองที่มีคุณภาพในอนาคต สอดคล้องกับงานวิจัยของทวีศักดิ์ อินทโชติ, ศิวะนันท์ ศิวพิทักษ์, โสภณ แย้มกลิ่น, เกื้อจิตร ชีระกาญจน์, และวัลภา หัตถกิจพาณิชกุล. (2562) พบว่า นิสิตเห็นด้วยว่า

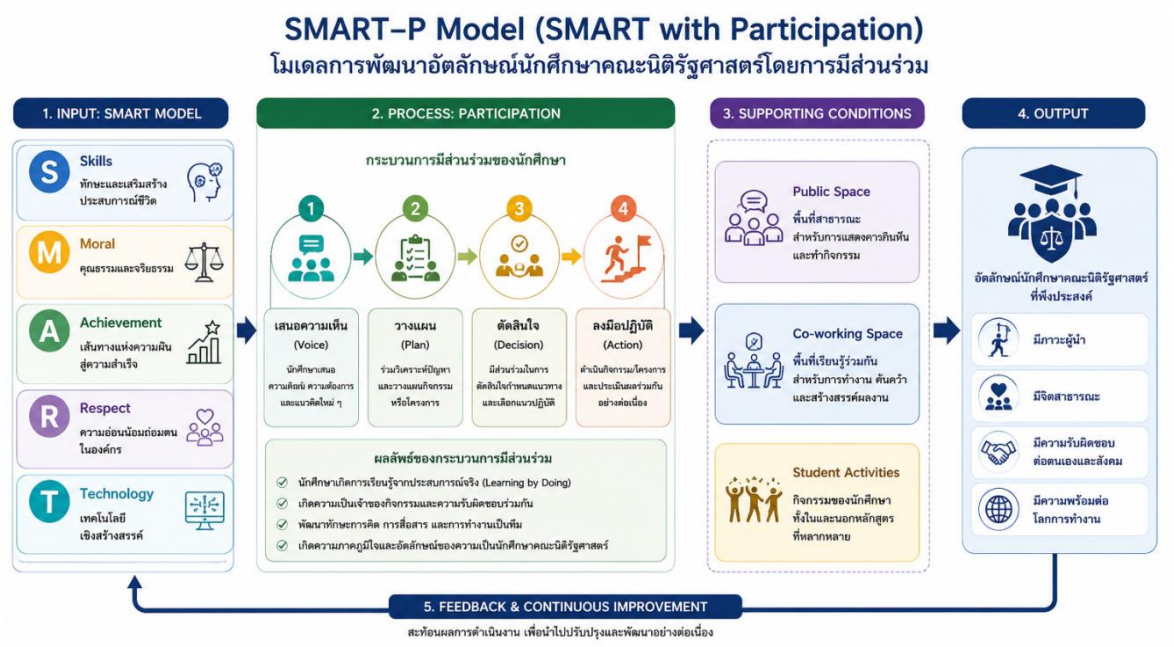
Citation : เสกสรรค์ สนวา, พงศ์สวัสดิ์ ราชจันทร์, สุพัฒนา ศรีบุตรดี, วรฉัตร วริวรรณ, และ นภัสภรณ์ ภาภูตานนท์ ณ มหาสารคาม. (2569). แนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์ของนักศึกษาคณะนิติรัฐศาสตร์ภายใต้กรอบการพัฒนา Smart Model มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด. *วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น*, *10*(2), e301849. https://doi.org/10.65205/jlgisrru.2026.e301849

กิจกรรมที่ช่วยในการพัฒนาอัตลักษณ์ เช่น กิจกรรมวันพัฒนามหาวิทยาลัย กิจกรรมรับน้องใหม่คณะ กิจกรรมรับน้องใหม่มหาวิทยาลัย กิจกรรมเข้าแถวรับและส่งเสด็จพระราชดำเนินงานพิธีพระราชทานปริญญาบัตร กิจกรรมเข้าแถวส่งบัณฑิต งานพิธีพระราชทานปริญญาบัตร กิจกรรมวันนนทรีทรงปลูกดนตรีทรงโปรด กิจกรรมเลือกตั้ง อบก.และสส. กิจกรรมปัจฉิมนิเทศมหาวิทยาลัย (ชั้นปีสุดท้าย) กิจกรรมไหว้ครูคณะ/ภาควิชา กิจกรรมไหว้ครูมหาวิทยาลัย กิจกรรมร้องเพลงคณะ กิจกรรมร้องเพลงมหาวิทยาลัยกิจกรรมวางพวงมาลาวันสถาปนามหาวิทยาลัย 2 กุมภาพันธ์ กิจกรรมเทิดพระเกียรติพระราชวงศ์ กิจกรรมวันสถาปนาคณะ กิจกรรมที่วิทยาเขตกำหนดให้นิสิตเข้าร่วม กิจกรรมที่คณะ/ภาควิชากำหนดให้นิสิตเข้าร่วม และกิจกรรมก้าวแรกสู่บัณฑิตยุคใหม่ ตามลำดับ อธิบายได้ว่ากิจกรรมต่างๆ มีส่วนช่วยในการพัฒนา อัตลักษณ์ของนิสิตเป็นอย่างมาก และผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภัชฌาน์ ศรีเอี่ยม (2554) พบว่า (1) องค์ประกอบของอัตลักษณ์ นิสิตนักศึกษาคือ อัตลักษณ์ด้านเฉพาะบุคคล ประกอบด้วย ความมั่นใจในร่างกาย การบทบาททางเพศ และอัตลักษณ์ ด้านสังคม ประกอบด้วย ศาสนา วัฒนธรรมประเพณี การเมือง อัตลักษณ์ด้านการดำเนินชีวิต ประกอบด้วย การมีอุดมการณ์ การคบเพื่อน การมีจิตสาธารณะ อัตลักษณ์ด้านวิชาการ ประกอบด้วย การเตรียมตัวเพื่ออาชีพ การมีทักษะ การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยี และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

Citation : Sonwa, S., Ratchachan, P., Sributdee, S., Wariwan, W., & Phavaputanon Na Mahasarakham. (2026). Guidelines for Developing the Identity of Students in the Faculty of Law and Politics Within the Framework of the Smart Model Development at Roi Et Rajabhat University. *Journal of Local Governance and Innovation, 10*(2), e301849. https://doi.org/10.65205/jlgisrru.2026.e301849

ความรู้ใหม่ (New Knowledge)

นักวิจัยได้ทำการสังเคราะห์องค์ความรู้ใหม่ที่เกิดจากงานวิจัยชิ้นนี้ คือ การพัฒนาแบบ SMART-P Model เพื่อให้กระบวนการพัฒนานักศึกษามีประสิทธิภาพและมีอัตลักษณ์ตามเป้าประสงค์ตามที่วางแผนไว้ รายละเอียดด้านล่าง

ภาพที่ 3 SMART-P Model: แนวทางการพัฒนานักศึกษาคณะนิติรัฐศาสตร์
ที่มา: นักวิจัย (2569)

จากภาพข้างต้น SMART-P Model หรือ SMART with Participation อาศัยกรอบของทฤษฎีระบบ (System Model) กล่าวคือ ปัจจัยนำเข้า (Input) จะเป็น Smart ปัจจัยเชิงกระบวนการ (Process) จะเป็นกระบวนการมีส่วนร่วมของนักศึกษาที่ต้องเข้ามีบทบาทในการวางแผน การออกแบบกิจกรรม กรตัดสินใจ และการลงมือปฏิบัติเพื่อให้โครงการหรือกิจกรรมบรรลุเป้าประสงค์ ปัจจัยการสนับสนุน (Supporting) จะเป็นการมีพื้นที่สาธารณะเพื่อให้นักศึกษาได้ดำเนินกิจกรรม การมีพื้นที่ Co-working Space และการเสริมสร้างกิจกรรมนักศึกษา และส่วนสุดท้ายคือ ปัจจัยด้านผลลัพธ์ (Output) เป็นผลของกระบวนการพัฒนานำไปสู่อัตลักษณ์ของนักศึกษาตามหลักการ Smart Model

Citation : เสกสรรค์ สนวา, พงศ์สวัสดิ์ ราชจันทร์, สุพัฒนา ศรีบุตรดี, วรฉัตร วริวรรณ, และ นภัสภรณ์ ภาภูตานนท์ ณ มหาสารคาม. (2569). แนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์ของนักศึกษาคณะนิติรัฐศาสตร์ภายใต้กรอบการพัฒนา Smart Model มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด. *วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น*, *10*(2), e301849. https://doi.org/10.65205/jlgisrru.2026.e301849

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) คณะนิติรัฐศาสตร์ควรพัฒนากิจกรรมหรือโครงการที่ช่วยในการยกระดับศักยภาพของนักศึกษาทางด้านวิชาการและ ด้านเสริมสร้างประสบการณ์ชีวิต พร้อมกับเผยแพร่ข้อมูลการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการสู่สาธารณะทั้งใน รูปแบบสื่อออนไลน์

2) คณะนิติรัฐศาสตร์ควรมีการส่งเสริมและเชิดชูเกียรตินักศึกษาที่มีความประพฤติดีและเป็นแบบอย่างให้กับนักศึกษา อื่นๆ อันสะท้อนถึงความเป็นอัตลักษณ์ของนักศึกษาคณะนิติรัฐศาสตร์ตาม Smart Model เช่น กิจกรรมกิจอาสา พัฒนาชุมชนท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะในงานวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาวิจัยเชิงปริมาณเพื่อให้ทราบเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่ออัตลักษณ์ของนักศึกษา คณะนิติรัฐศาสตร์

เอกสารอ้างอิง (References)

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2565). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2565*. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.

คณะนิติรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด. (2568). *แผนปฏิบัติราชการคณะนิติรัฐศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568*. มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.

ทวีศักดิ์ อินทโชติ, ศิวะนันท์ ศิวพิทักษ์, โสภณ แย้มกลิ่น, เกื้อจิตร ชีระกาญจน์, และวัลภา หัตถกิจพาณิชกุล. (2562). การศึกษาอัตลักษณ์และการพัฒนาอัตลักษณ์นิสิต: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยรัฐบาลแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารสุทธิปริทัศน์, 33*(107), 77–93.

ริยา เด็ดขาด. (2568). *SMART Model: กระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์นักศึกษาคณะนิติรัฐศาสตร์*. เอกสารประกอบนโยบายการพัฒนานักศึกษา คณะนิติรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2565). *คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา*. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).

สุภัชฌาน์ ศรีเอี่ยม. (2554). *อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา* [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].

Astin, A. W. (1993). *What matters in college? Four critical years revisited*. Jossey-Bass.

Baxter Magolda, M. B. (2020). *Transforming higher education: A relational cultural approach*. Stylus Publishing.

Citation : Sonwa, S., Ratchachan, P., Sributdee, S., Wariwan, W., & Phavaputanon Na Mahasarakham. (2026). Guidelines for Developing the Identity of Students in the Faculty of Law and Politics Within the Framework of the Smart Model Development at Roi Et Rajabhat University. *Journal of Local Governance and Innovation, 10*(2), e301849. https://doi.org/10.65205/jlgisrru.2026.e301849

Komives, S. R., Longerbeam, S. D., Owen, J. E., Mainella, F. C., & Osteen, L. (2017). Developing a leadership identity: A grounded theory. *Journal of College Student Development, 48*(4), 401–418.

Kuh, G. D. (2008). *High-impact educational practices: What they are, who has access to them, and why they matter*. Association of American Colleges and Universities.

OECD. (2023). *OECD skills outlook 2023: Skills for a resilient green and digital transition*. OECD Publishing.

Tinto, V. (2017). Through the eyes of students. *Journal of College Student Retention: Research, Theory & Practice, 19*(3), 254–269.

UNESCO. (2021). *Reimagining our futures together: A new social contract for education*. UNESCO.

รองนายกสโมสรคณะนิติรัฐศาสตร์. (2568, 19 กันยายน). สัมภาษณ์.

นายกสโมสรคณะนิติรัฐศาสตร์. (2568, 19 กันยายน). สัมภาษณ์.

ผู้ช่วยคณบดีคณะนิติรัฐศาสตร์. (2568, 20 กันยายน). สัมภาษณ์.

รองคณบดีคณะนิติรัฐศาสตร์. (2568, 20 กันยายน). สัมภาษณ์.

Citation : เสกสรรค์ สนวา, พงศ์สวัสดิ์ ราชจันทร์, สุพัฒนา ศรีบุตรดี, วรฉัตร วริวรรณ, และ นภัสภรณ์ ภาภูตานนท์ ณ มหาสารคาม. (2569). แนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์ของนักศึกษาคณะนิติรัฐศาสตร์ภายใต้กรอบการพัฒนา Smart Model มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด. *วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น*, *10*(2), e301849. https://doi.org/10.65205/jlgisrru.2026.e301849